

Sygn. akt: IV RC 359/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2016 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku IV Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Ewa Szczutowska

Protokolant Weronika Potorska

na rozprawie w dniu 12 września 2016r. rozpoznał sprawę

z powództwa W. K.

przeciwko M. K. (1)

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego albo o obniżenie obowiązku alimentacyjnego

I. obniża alimenty od powoda W. K. na rzecz M. K. (1) ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 17 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt: II C 2631/13 z kwoty po 2200 zł (dwa tysiące dwieście złotych) miesięcznie do kwoty po 800 zł (słownie: osiemset złotych) miesięcznie płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca do rąk pozwanej wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat - począwszy od dnia 30 czerwca 2016r.;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. kosztami postępowania obciąża powoda, uznając je za uiszczone w całości;

IV. znosi wzajemnie koszty zastępstwa procesowego stron.

Sygn. akt IV RC 359/15

UZASADNIENIE

Powód W. K. wniósł o uchylenie obowiązku alimentacyjnego w wysokości po 2.200 zł miesięcznie, ewentualnie o obniżenie alimentów do kwoty 500 zł miesięcznie, zasądzonych na rzecz pozwanej M. K. (1) wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 17 lutego 2014 roku w sprawie rozwodowej o sygn. akt II C 2631/13. Jednocześnie powód wniósł o zabezpieczenie w postaci wydania postanowienia o obniżeniu alimentów do kwoty 1.000,00 zł.

W uzasadnieniu powód wskazał, że z pozwaną tworzyli małżeństwo, które zostało rozwiązane wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 17 lutego 2014 roku w sprawie rozwodowej o sygn. II C 2631/13 bez orzekania o winie stron. Powodem wystąpienia z pozwem stało się ustąpienie depresji pozwanej, nie podjęcie pracy przez pozwaną pomimo ukończenia nauki oraz dobro małoletniego syna, który obserwując drugiego rodzica nabiera przekonania, że podejmowanie jakiegokolwiek aktywności zawodowej jest zbędne.

/pозew – k. 2-6/

Postanowieniem z dnia 5 czerwca 2015 roku tut. Sąd oddalił wniosek o zabezpieczenie.

/postanowienie z dnia 5.06.2015 r. – k. 26-28/

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że od dłuższego czasu zmaga się z depresją. M. K. (1) wyjaśniła, że przez długi czas starała się znaleźć pracę i podjąć godziwe zatrudnienie dla dobra swojego i dziecka. Z uwagi na trudną sytuację na rynku pracy zmuszona była podjąć pracę poniżej swoich kwalifikacji. Fakt, iż pozwana długi czas poszukiwała pracy, a gdy już ją znalazła okazało się, iż ekwiwalent pieniężny za wykonywaną pracę jest nieznaczny bowiem wynosi on 200 zł, spowodował że w życiu pozwanej znów zaczęły się pojawiać stany lękowe i depresyjne. W ocenie pozwanej w przedmiotowej sprawie nie została spełniona żadna z przesłanek z art. 138 k.r.o., a fakt iż pozwana pracuje nie spowodował znaczącej zmiany, gdyż zysk który uzyskuje jest niewielki.

/odpowiedź na pozew – k. 37-39/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 17 lutego 2014 roku, w sprawie o sygn. akt II C 2631/13, Sąd Okręgowy w Gdańsku w pkt I rozwiązał związek małżeński W. K. i M. K. (1) bez orzekania o winie stron. W pkt IV Sąd ustalił udział W. K. w kosztach utrzymania i wychowania małoletniego M. K. (2) na kwotę po 1.500 zł miesięcznie. W pkt V Sąd zasądził od W. K. na rzecz M. K. (1) alimenty w kwocie po 2.200 zł miesięcznie.

W. K. pracował wówczas w Norwegii w firmie (...) na podstawie umowy na czas nieokreślony uzyskując wynagrodzenie w wysokości 22.000 koron netto miesięcznie. Powód wynajmował pokój za kwotę 5.000 koron miesięcznie. W trakcie trwania sprawy o rozwód przed Sądem Okręgowym w Gdańsku, powód na rozprawie w dniu 17 lutego 2014 roku oświadczył, iż w przypadku orzeczenia rozwodu bez orzekania o winie akceptuje kwotę 1.500 zł na rzecz dziecka, 2.200 zł na rzecz żony oraz wniósł, aby M. K. (1) zadeklarowała, iż poinformuje go o podjęciu zatrudnienia. Powód zadeklarował również, iż przejmie spłacanie kredytu mieszkaniowego, zaś pozwana na powyższe wyraziła zgodę.

M. K. (1) wówczas nie pracowała, pozostawała na utrzymaniu męża, który przelewał jej na konto około 6.000 zł miesięcznie. Pozwana uczyła się zawodu opiekuna medycznego w szkole policealnej. Wcześniej ukończyła zaoczne liceum ogólnokształcące. Koszt utrzymania pozwanej wynosił około 1.000 zł. Nadto czynsz za mieszkanie wynosił 550 zł miesięcznie i 250 zł za media co dwa miesiące. M. K. (1) cierpiała wówczas na depresję.

W. K. ma 39 lat i jest z zawodu elektrykiem. Od lutego 2013 roku mieszka on i pracuje w Norwegii. Powód pozostaje w konkubinacie z M. B., z którą to zamieszkał na początku 2015 roku. Wynajmują oni wspólnie parter domu w Norwegii. Koszt utrzymania tego mieszkania wynosi 12.000 koron plus prąd. Powód pracuje w firmie (...), która serwisuje i naprawia dźwigi. W. K. został w powyższej firmie zatrudniony na stanowisku serwisanta, a w drugiej połowie 2015 roku uzyskał awans na stanowisko starszego serwisanta. Na stanowisku serwisanta uzyskiwał on wynagrodzenie w wysokości 22.500 koron tj. 11.000 zł, a na obecnie zajmowanym stanowisku starszego serwisanta uzyskuje wynagrodzenie w wysokości 26.000 koron tj. 13.000 zł. Powód jest właścicielem samochodu marki S. rok produkcji 2011. Powyższy samochód nabył w grudniu 2015 roku ze środków pochodzących z kredytu. Rata kredytu wynosi 4.000 koron. Powód poza małoletnim M. K. nie ma innych dzieci na utrzymaniu. Małoletni obecnie uczęszcza do 5 klasy szkoły podstawowej. W. K. wspomaga finansowo swoją matkę. Powód wraz z pozwaną są współwłaścicielami mieszkania położonego w G., przy ul. (...). Nadto powód spłaca kredyt, który został zaciągnięty za zakup powyższego mieszkania. Ratę kredytu wynosi 1.000 zł. W. K. wpłaca alimenty na konto prowadzone w celu spłaty kredytu mieszkaniowego.

/dowód: wydruk z rachunku bankowego – k. 16-17, k. 48-50, zeznania powoda – k. 55, k. 135-137, zeznania świadka J. K. – k. 134-135/

M. K. (1) ma 36 lat, a z zawodu jest opiekunem medycznym. Mieszka ona wraz z małoletnim synem w mieszkaniu stanowiącym współwłasność stron. Koszt utrzymania powyższego mieszkania wynosi około 1.000 zł. Nadto pozwana ponosi opłaty roczne związane z użytkowaniem mieszkania w łącznej kwocie około 820 zł rocznie. W czasie trwania związku małżeńskiego z powodem, pozwana pracowała jako sprzedawca. M. K. (1) zawód opiekuna

medycznego zdobyła w (...) w latach 2014-2015. Ostatecznie zawód opiekuna medycznego uzyskała w sierpniu 2015 roku. Następnie wykonywała czynności opiekuna na podstawie umowy zlecenia na rzecz (...) nad P.” uzyskując wynagrodzenie w wysokości 200 zł. Od dnia 9 czerwca 2016 roku pozwana pracuje w Prywatnym (...) na ¼ etatu z wynagrodzeniem brutto w wysokości 463 zł. Małoletnim synem stron w czasie pracy pozwanej zajmuje się matka pozwanej. Pozwana nie figuruje w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w G.. Pozwana od 2013 roku jest leczona na depresję na tle konfliktu byłych już małżonków. Wiosną 2016 roku M. K. (1) przestała brać leki na depresję. Stan psychiczny pozwanej nie pozwala jej na podjęcie pracy na cały etat. Z powodu depresji pozwana nie przysypia kilku nocy z rzędu.

/dowód: umowa zlecenia – k. 43, rachunki – k. 40-42, zaświadczenie lekarskie – k. 52, zeznania pozwanej – k. 55, k. 137-138, e-mail PUP – k. 66, umowa o pracę – k. 118, sprawozdanie detektywa – k. 120-130, zeznania świadka J. K. – k. 134-135/

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego oraz zasad doświadczenia życiowego. Sąd oparł się na dokumentach urzędowych załączonych do akt sprawy oraz na przedstawionych mu dokumentach prywatnych. Dowodom w postaci dokumentów urzędowych Sąd dał wiarę co do tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumentom prywatnym wyłącznie co do tego, że osoba podpisana na dokumencie złożyła oświadczenie zawarte w jego treści (art. 245 k.p.c.). Materiał dowodowy obejmujący złożone do akt dokumenty należało uznać za w pełni wiarygodny i dający pełną możliwość czynienia na jego podstawie ustaleń faktycznych. Prawdziwość dokumentów, z których przeprowadzono dowód, nie nasuwała zastrzeżeń i nie była kwestionowana przez strony. W ocenie Sądu te dokumenty stanowiły wiarygodne źródło zawartych w nich informacji.

Nadto Sądowi znana jest z urzędu treść wyroku rozwodowego z dnia 17 lutego 2014 roku oraz pozostały materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy o sygn. II C 2631/13, która toczyła się przed Sądem Okręgowym w Gdańsku.

Sąd dał wiarę zeznaniom powoda oraz zeznaniom pozwanej w zakresie, w jakim były one spójne, logiczne i znalazły potwierdzenie w innych przeprowadzonych dowodach.

Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić wiarygodności zeznaniom świadka w osobie J. K. bowiem były one logiczne i szczerze, a nadto znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym uznanym za wiarygodny.

Nadto Sąd pominął materiał dowodowy w postaci ofert pracy na k. 81-114 bowiem w większości oferty powyższe zawierały warunki niemożliwe obecnie do spełnienia przez pozwaną, tytułem przykładu: miejsce pracy w Niemczech, wykształcenie wyższe, wymiar pełnego etatu, biegła znajomość języka rosyjskiego oraz ukraińskiego, a także angielskiego. Nie można również pominąć, że pozwana nie uchyła się od pracy bowiem ją podjęła, ale w wymiarze który uwzględnia jej obecny stan zdrowia.

Sąd oddalił wnioski dowodowy o zobowiązanie strony powodowej o przedłożenie dokumentów dotyczących zaciągniętego kredytu przez powoda bowiem uwzględnienie tych wniosków przedłużyłoby postępowanie, zaś materiał dowodowy zgromadzony w sprawie dawał Sądowi podstawę do rozstrzygnięcia sprawy.

Zgodnie z art. 60 § 1 k.r.o. małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego. Z kolei, zgodnie z § 3 art. 60 k.r.o. obowiązek dostarczania środków utrzymania małżonkowi rozwiedzonemu wygasa w razie zawarcia przez tego małżonka nowego małżeństwa. Jednakże gdy zobowiązanym jest małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za winnego rozkładu pożycia, obowiązek ten wygasa także z upływem pięciu lat od orzeczenia rozwodu, chyba że ze względu na wyjątkowe okoliczności sąd, na żądanie uprawnionego, przedłuży wymieniony termin pięcioletni.

Podkreślić należy, że obowiązek alimentacyjny względem rozwiedzionego małżonka ograniczony jest ponadto, z istoty rzeczy, czasem trwania przesłanek (na przykład niedostatku).

Z artykułu 61 k.r.o. wynika, że do obowiązku dostarczania środków utrzymania przez jednego z małżonków rozwiedzionych drugiemu stosuje się odpowiednio przepisy o obowiązku alimentacyjnym między krewnymi. Tym samym ma do niego zastosowanie regulacja art. 138 k.r.o.

W orzecznictwie wskazuje się jednak również, że małżonek zobowiązany może wnosić o zmniejszenie wysokości alimentów lub ich zniesienie w trybie art. 138 k.r.o. (tak: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 października 2012 r. sygn. SK 27/12, opubl. OTK-A 2012, nr 9, poz. 109, Dz. U. z 2012 r. poz. 1218).

Powód domagając się uchylenia ewentualnie obniżenia wysokości swojego obowiązku alimentacyjnego względem byłej żony z kwoty 2.200 zł miesięcznie do kwoty po 500 zł opierał się na regulacji art. 138 k.r.o. w zw. z art. 61 k.r.o. zgodnie z którym w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Tym samym przedmiotem postępowania w niniejszej sprawie była, w myśl art. 138 k.r.o., ocena zmiany stosunków uzasadniająca zmianę wysokości obowiązku alimentacyjnego. Poprzez porównanie warunków istniejących w dacie wyroku ustalającego obowiązek alimentacyjny powoda wobec pozwanej na kwotę 2.200 zł miesięcznie z warunkami obecnymi, Sąd mógł ocenić, czy zachodzi przesłanka z art. 138 k.r.o., będąca podstawą uwzględnienia żądania zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego.

Zauważyć przy tym należy, że obecna sytuacja zarobkowa powoda uległa nieznacznej zmianie na lepsze bowiem uzyskał awans na stanowisko starszego serwisanta, a co za tym idzie zwiększyły się jego możliwości zarobkowe.

Podkreślić należy, że sytuacja zarobkowa pozwanej w porównaniu do stanu z daty orzekania o obowiązku alimentacyjnym uległa poprawie bowiem po ukończeniu policealnej szkoły i uzyskaniu zawodu opiekuna podjęła ona pracę. Obecnie M. K. (1) pracuje w Prywatnym (...) na ¼ etatu z wynagrodzeniem brutto w wysokości 463 zł. Wskazać jednakże należy, że pozwana od 2013 roku jest leczona na depresję na tle konfliktu byłych już małżonków. Stan psychiczny pozwanej uległ poprawie jednakże nie na tyle, aby mogła podjąć pracę na cały etat. Nie można również pominąć, że stany depresyjne powodują, iż M. K. (1) nie przysypia kilku nocy z rzędu. W ocenie Sądu pozwana w pełni wykorzystuje swoje możliwości zarobkowe stosownie do swojego obecnego stanu zdrowia. Powtórzyć należy raz jeszcze, że pozwana zdobyła zawód opiekuna medycznego aby wyjść ze swojej trudnej sytuacji zawodowej i podjęła zatrudnienie. W ocenie Sądu, M. K. (1) nadal znajduje się jednak w niedostatku bowiem uzyskiwane wynagrodzenie w kwocie 463 zł brutto nie pokryje z całą pewnością w całości kosztów jej utrzymania.

Sąd analizując zgromadzone w sprawie dowody, doszedł do przekonania, że po stronie pozwanej zaszły okoliczności, które spowodowały zwiększenie jej możliwości zarobkowych i majątkowych jednakże nie na tyle, aby uzasadnione było uchylenie obowiązku alimentacyjnego, w związku z czym na mocy art. 138 k.r.o. w zw. z art. 60 § 1 k.r.o. a contrario oddalono w tym zakresie powództwo, o czym orzeczono jak w pkt II wyroku.

Zmiana w zakresie możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanej i kosztów jej utrzymania wymagała korekty obowiązku alimentacyjnego powoda, jednakże w innej niż żądana przez powoda wysokości. Sąd miał tu na względzie, że pozwana podjęła pracę jednakże uzyskiwane przez nią wynagrodzenie jest niewielkie bowiem wynosi 463 zł brutto miesięcznie.

Z powodów wyżej wskazanych koniecznym stało się skorygowanie obowiązku alimentacyjnego powoda, o czym orzeczono w punkcie I wyroku na podstawie art. 138 k.r.o. w zw. z art. 60 § 1 k.r.o. W pozostałym zaś zakresie Sąd powództwo oddalił na podstawie wskazanych przepisów stosowanych a contrario.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w myśl zasady odpowiedzialności za wynik procesu, stosownie do art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c.